

Program na květen 2013

Podvečer deskových her

středa 8. května 2013

16:30 – 19:30

vstupné: 20 Kč

Obnovená tradice deskových her na hvězdárně s novými hrami a v nové podobě. Přijít si zahrát mohou mladí i staří.

Přednáška: „Která hvězda je největší?“

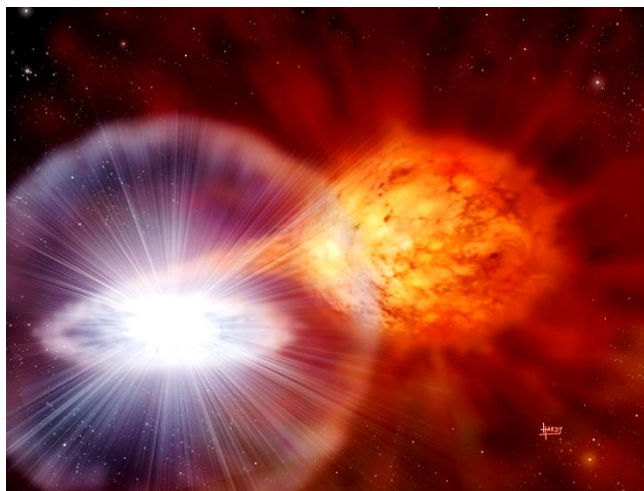
pondělí 13. května 2013

v 19 hodin

přednáší Ivan Havlíček

vstupné: 40 Kč

Hvězdy velké jako sluneční soustava nejsou jen zvětšeninami hvězd podobných Slunci, jsou to objekty úplně jiné. Během posledních několika let bylo velkými dalekohledy cíleně napozorováno mnoho chladných červených hvězd, které jsou malými dalekohledy nerozpoznatelné. Obří staré hvězdy odhazují během života většinu své hmoty a jsou tak jedním z výrazných zdrojů mezihvězdné látky. Hvězdní obří mohou být ale také modří nebo i fialoví. Tyto mladé hvězdy extrémně svítí a přetvářejí svým svitem vesmírný prostor kolem sebe.

Cestopisná přednáška: „Patagonie“

čtvrtek 16. května 2013

v 18 hodin

přednáší MUDr. Niko Burget

vstupné: 50 Kč

Navštívíme známé oblasti Torres del Paine a Fitz Roy s úžasnými skalními útvary a průzračnými jezery, aktivními ledovci i nebezpečnými požáry. Zavítáme i do naprosto izolované divočiny vnitrozemí Ohňové země nedaleko konce světa.

Přednáška: „Jak se zkoumá nejjemnější struktura hmoty?“

pátek 17. května 2013

v 19 hodin

přednáší RNDr. Vladimír Wagner, CSc.

vstupné: 50 Kč

Začátkem tohoto roku skončil největší urychlovač LHC první tříleté období zkoumání mikrosvětla. Nyní se urychlování na něm na řadu měsíců přerušilo a on i jeho experimenty budou před dalším využíváním vylepšeny. To je příležitost se podívat na to, jak se na něm měří a jaké výsledky dosáhl a dosáhne v budoucnu.

Přednáška:

„Galileo Galilei – A přece se točí!“

pondělí 20. května 2013

v 19 hodin

přednáší Vratislav Zíka

vstupné: 40 Kč

Povídání o člověku, který „zbořil hradby“ aristotelovské fyziky a položil základy pro fyziku, která propojila jevy pozemské s nebeskými. Budeme sledovat jeho životní osudy a těžké boje o prosazení Koperníkovy heliocentrické soustavy. Půjdeme po stopách složité průkopnické práce novověkých astronomů bojujících proti dogmatismu církve, tentokrát jednoho z prvních pozorovatelů vesmíru dalekohledem.

Podvečer deskových her

středa 22. května 2013

16:30 – 19:30

vstupné: 20 Kč

Obnovená tradice deskových her na hvězdárně s novými hrami a v nové podobě. Přijít si zahrát mohou mladí i staří.

Pozorování pro Bambiriádu

pátek 24. května 2013

21:00 – 23:00

vstupné: 5 Kč

Mimořádné zvýhodněné pozorování oblohy pro účastníky Bambiriády. Platí pouze pro držitele Bambiriádní vstupenky, ostatní pozorovatelé jsou rovněž vítáni.

Výstava absolventů ZSVOŠU „SETKÁNÍ“

sobota 25. května 2013

v 17 hodin

zdarma

Již tradiční výstava absolventů Zlínské soukromé vyšší odborné školy umění. Tentokrát budou vystaveny nejen grafiky a malby, ale také sochy.

Své práce zde představí Pavel Bažant, Marek Ehrenberger, Hana Hábllová, Tomáš Hrubíš + Veronika Opavská (společně obrazy), Libuše Pražáková, Markéta Prokopová a Eva Vavrečková.

Pozvánka pod oblohu

Viditelnost planet

Merkur koncem měsíce večer nízko nad severozápadním obzorem

Venuše na konci měsíce večer nízko nad severozápadním obzorem

Mars nepozorovatelný

Jupiter večer nízko nad severozápadním obzorem

Saturn po celou noc

Uran nepozorovatelný

Neptun koncem měsíce ráno nad jihovýchodním obzorem

Úkazy

zdroj: Hvězdářská ročenka 2013

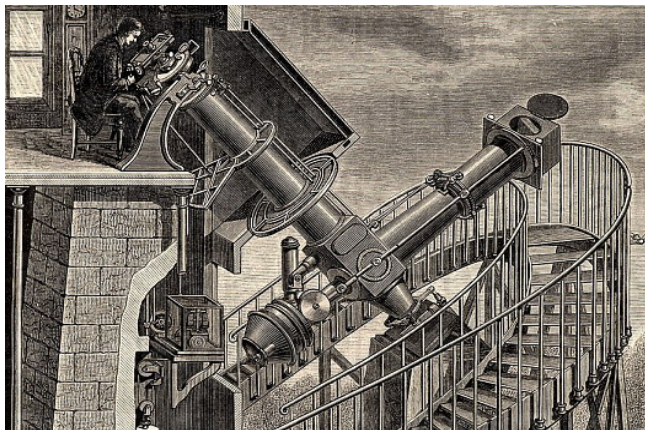
datum hodina úkaz

5. 5. 2013	12	Měsíc v poslední čtvrti (12:14)
5. 5. 2013		maximum meteorického roje η -Akvarid (ZHR 60)
10. 5. 2013	1	Měsíc v novu (1:29), prstencové zatmění Slunce pozorovatelné v Austrálii a Pacifiku
10. 5. 2013	22	planetka (2) Pallas v konjunkci se Sluncem
11. 5. 2013	22	Merkur v horní konjunkci se Sluncem
12. 5. 2013	15	Měsíc v konjunkci s Jupiterem (Měsíc 3,1° jižně; Jupiter v blízkosti Měsíce pozorovatelný večer nízko nad západním obzorem)
13. 5. 2013	14	Měsíc v odzemí (405 851 km)
18. 5. 2013	6	Měsíc v první čtvrti (5:35)
20. 5. 2013	22	Slunce vstupuje do znamení Blíženců (22:09)
23. 5. 2013	9	Měsíc v konjunkci se Saturnem (Měsíc 4,2° jižně; Saturn v blízkosti Měsíce pozorovatelný 23. a 24. 5. po celou noc)
25. 5. 2013	1	Merkur v konjunkci s Venuší (Merkur 1,36° severně; večer nízko nad severozápadním obzorem od 20. 5. do začátku června pozorovatelná trojice planet v těsném uskupení – Merkur, Venuše a Jupiter)
25. 5. 2013	6	Měsíc v úplňku (5:26), polostínové zatmění Měsíce, od nás nepozorovatelné

26. 5. 2013	3	Měsíc v přízemí (358 369 km)
27. 5. 2013	9	Merkur v konjunkci s Jupiterem (Merkur 2,36° severně; seskupení Merkura, Venuše a Jupiteru večer nízko nad severozápadním obzorem)
28. 5. 2013	20	Venuše v konjunkci s Jupiterem (Venuše 1,00° severně; seskupení Merkura, Venuše a Jupiteru večer nízko nad severozápadním obzorem)
31. 5. 2013	20	Měsíc v poslední čtvrti (19:58)

Velký equatoriál

V historii konstruování dalekohledů se mnohokrát objevily velmi zajímavé koncepce. Obloha se pohybuje a pohyblivé nebeské objekty je možné neustále udržovat v zorném poli dalekohledu jedině tak, že se dalekohled bude pohybovat spolu s oblohou. Se zvětšujícími stroji je to ale čím dál obtížnější. Velký equatoriální dalekohled zkonstruovaný v roce 1891 Moritzem Loewym pro pařížskou hvězdárnu otáčel za oblohou jen dvojici rovinných zrcadel a přední část s objektivem. Pozorovatel přitom mohl sedět stále na stejném místě a okulárový konec tubusu se nepohyboval.

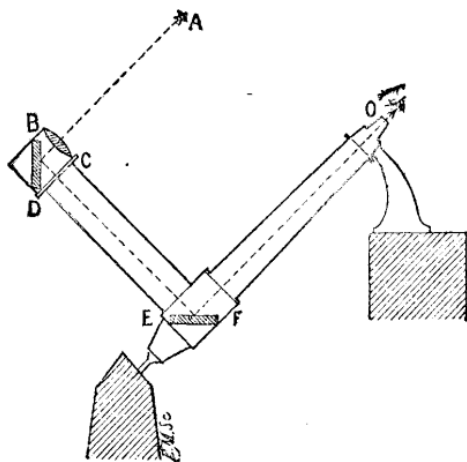
Pozorování noční oblohy se konají v květnu vždy v pondělí, středu a pátek od 21:00 do 23:00 hodin.

Nebude-li počasí přát, nabízíme prohlídku hvězdárny, astronomické techniky a instalovaných výstav.

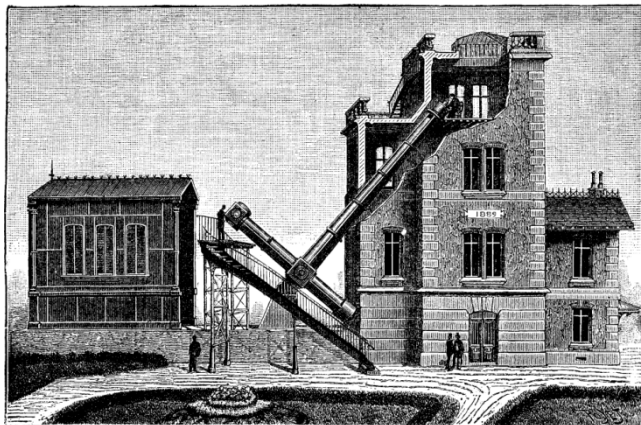
zlín.

**vstupné: dospělí 30 Kč,
děti do 1,2 m výšky 15 Kč**

akce se konají za podpory Kulturního fondu města Zlína

Pozorovatel je v místě O. Celý refraktor se pohybuje za oblohou podle polární osy jdoucí od pozorovatele k prvnímu rovinnému zrcadlu EF. Následující část tubusu je na tu první kolmá a otáčí se podle oblohy v rovníkové – equatoreální – rovině. Konec dalekohledu s objektivem B se pak naklání vůči pozorovanému objektu A v kruhové objímce CD.

Dalekohled měl ohniskovou vzdálenost 59 stop, tedy téměř 18 m. Byly pro něj vyrobeny dva objektivy, pro fotografickou a vizuální práci, oba o průměru 60 cm. Rovinná zrcadla měla 74 a 86 cm. Na konci 19. století byl s equatoriálem vytvořen první fotografický atlas Měsíce.

Podle: http://www.astrosurf.com/re/fixed_eyepiece_telescopes.pdf

Vydává Hvězdárna Zlín – Zlínská astronomická společnost,
Lesní čtvrť III / 5443, 760 01 Zlín, www.zas.cz

telefon pro podávání informací a objednávání akcí: 732 804 937
telefon do budovy – dovoláte se jen v době, kdy je hvězdárna
otevřena veřejnosti: 736 734 511

Připravil Ivan Havlíček

Zlínská astronomická společnost Hvězdárna Zlín

galaxie NGC4565
ve Vlasech Bereničinyých

KVĚTEN 2013

www.zas.cz

